

1. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΤΡΥΦΩΝ : Η ΦΑΡΜΑΚΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΧΕΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙ ΠΑΝΩ...

Μέσο:ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: ...06/09/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: ...06/09/2025

Σελίδα: 18

Θεόδωρος Τρύφων: Η φαρμακοβιομηχανία έχει επενδύσει πάνω από 200 εκατ. ευρώ

Σε μια Ευρώπη που αναζητά νέα στρατηγική μεταφοράς της παραγωγής «εντός συνόρων» μετά την πανδημία και τις γεωπολιτικές αναταράξεις, η φαρμακοβιομηχανία βρίσκεται στο επίκεντρο της δημόσιας συζήτησης. Το μήνυμα ήταν σαφές στο 5ο Thessaloniki Metropolitan Summit, που συνδιοργάνωσαν το «Economist» και το powergame.gr: η Ευρώπη χρειάζεται ταχύτητα, κίνητρα και πολιτικές που θα εξασφαλίσουν αυτόρκεια σε κρίσιμα φάρμακα. Ο πρόεδρος της Πανελληνίας Ένωσης Φαρμακοβιομηχανιών

(ΠΕΦ), Θεόδωρος Τρύφων, τόνισε ότι η ήπείρος πλήρωσε ακριβά τη βραδύτητα λήψης αποφάσεων την τελευταία δεκαετία, με αποτέλεσμα να χάσει σημαντικό μέρος της ανταγωνιστικότητάς της. «Η Ευρώπη πρέπει να αλλάξει πολύ γρήγορα», σημείωσε, εξηγώντας ότι ήδη διαμορφώνεται μια νέα φαρμακευτική πολιτική σε διαδικασίες fast track, με στόχο να θεσπιστούν κριτήρια και κίνητρα για κρίσιμα σκευάσματα. Ωστόσο, επισήμανε τις ανισότητες μεταξύ χωρών ως προς τις κρατικές ενισχύσεις, κάτι που δυσχεραίνει την ανάπτυξη σε

ευρωπαϊκό επίπεδο. Παράλληλα, αναφέρθηκε στην ανάγκη κάθε ευρώ που επενδύεται να αποδίδει πραγματική αξία, ενώ στάθηκε στα εμπόδια που φέρνουν η κλιματική μετάβαση, η γραφειοκρατία και το υψηλό ενεργειακό κόστος. «Δεν μπορούμε να έχουμε τριπλάσιο ενεργειακό βάρος από μια γερμανική εταιρεία», τόνισε χαρακτηριστικά. Η Ελλάδα, όπως είπε, έχει διαχρονικά ισχυρή παρουσία στον τομέα των γενεσών. «Είμαστε περήφανοι που έχουμε 51 παραγωγικές εγκαταστάσεις, ελληνικές και ξένες, που αντιστοιχούν στο 12% του ευρωπαϊκού δυναμικού», σημείωσε. Τα τελευταία δύο χρόνια, μέσω του σχεδίου κινήτρων που συμφωνήθηκε με την κυβέρνηση, δημιουργήθηκαν 10 νέες παραγωγικές μονάδες και 40 ερευνητικά κέντρα, καλύπτοντας μέρος του χαμένου εδάφους της προηγούμενης δεκαετίας. Στο μέτωπο των διεθνών αγορών, ο κ. Τρύφων υπογράμμισε ότι οι δασμοί και οι εμπορικοί φραγμοί δυσκολεύουν την εξαγωγική δραστηριότητα, την ώρα που χώρες της Μέσης Ανατολής και της Λατινικής Αμερικής σπρίζουν ενεργά τις τοπικές τους

βιομηχανίες. Επισήμανε, επίσης, την εξάρτηση της Ευρώπης από Ινδία και Κίνα για συγκεκριμένα φαρμακευτικά προϊόντα, τονίζοντας πως η ήπείρος οφείλει να μειώσει το ρίσκο αυτής της εξάρτησης. Έστειλε επίσης μήνυμα για τις προοπτικές της ελληνικής φαρμακοβιομηχανίας τονίζοντας ότι «χρειαζόμαστε σταθερό περιβάλλον και λιγότερη γραφειοκρατία. Ο κλάδος μας έχει επενδύσει πάνω από 200 εκατ. ευρώ την τελευταία επταετία και μπορεί να αποτελέσει μοχλό ανάπτυξης, εξωστρέφειας και καινοτομίας για τη χώρα».

2. ΨΗΦΟΣ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΥΓΕΙΑΣ

Μέσο:ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

Ημ. Έκδοσης: ...08/09/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: ...08/09/2025

Σελίδα:4

Ψήφος εμπιστοσύνης στο Εθνικό Σύστημα Υγείας

«Η δημόσια υγεία και το Εθνικό Σύστημα Υγείας αποτελούν κεντρικό πυλώνα της κυβερνητικής μας πολιτικής», δήλωσε ο πρωθυπουργός στη διάρκεια του χαιρετισμού που απηύθυνε στα εγκαίνια του περιπτέρου του υπουργείου Υγείας στην 89η ΔΕΘ και τόνισε πως το Παιδιατρικό Νοσοκομείο της Θεσσαλονίκης θα παραδοθεί λειτουργικά στις αρχές του 2027. Τον υποδέχθηκε ο υπ. Υγείας, Αδωνις Γεωργιάδης, και στον

χαιρετισμό του ο κ. Μητσοτάκης επεσήμανε: «Έχει γίνει πολύ σπουδαία δουλειά σε όλα τα επίπεδα, η οποία νομίζω ότι παρουσιάζεται αναλυτικά σε αυτό το μεγάλο περίπτερο. Το Εθνικό Σύστημα Υγείας ανήκει σε όλες τις Ελληνίδες και σε όλους τους Έλληνες και αποτελούσε κεντρική πολιτική μου δέσμευση το 2023 ότι σε τέσσερα χρόνια από τότε, σε δύο χρόνια από τώρα, θα παραδώσουμε στην κρίση του ελληνικού λαού ένα νέο

ΕΣΥ, με πολύ καλύτερες υποδομές, εκσυγχρονισμένα Τμήματα Επειγόντων Περιστατικών, πολλά εκσυγχρονισμένα Κέντρα Υγείας σε ολόκληρη τη χώρα, την ψυχική υγεία να έχει μπει πια για τα καλά στη ζωή μας μέσα από το MyHealthapp, με περισσότερους γιατρούς, περισσότερους νοσηλευτές, περισσότερο ιατρικό προσωπικό στα νοσοκομεία μας», ανέφερε.

ΑΓΓ. ΑΓΓ.

3. « ΑΛΛΑΞΕ (ΚΙΟΛΑΣ !) ΤΟ ΕΣΥ ; »

Μέσο: ΕΣΤΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 07/09/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 07/09/2025

Σελίδα: 6

«Άλλαξε (κιόλας!) τό ΕΣΥ;»

Όσο καλύτερα κι αν θέλουμε να δοῦμε τίς, πράγματι, συνεχείς προσπάθειες του ὑπουργού, δέν μπορούμε νά παραβλέψουμε τήν ἐμπειρία δεκαετιῶν στό ἱατρικό ρεπορτάζ, πού μᾶς διαβεβαιώνει ὅτι τό ΕΣΥ διόλου εὐκόλα, οὔτε ἄμεσα, ἀλλάζει, δεδομένου καί του κατακερματισμοῦ πού ἔχει ὑποστεί στά χρόνια τῆς πανδημίας καί ἀμέσως μετά

τῆς ΜΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

Ήταν ἀπό ὅλες τίς πλευρές ἀναμενόμενο ὅτι τό Ἐθνικό Σύστημα Ὑγείας καί οἱ ἀνακοινώσεις γιά τίς βελτιωτικές μεταρρυθμίσεις τῆς Κυβέρνησης θά βρίσκονταν ψηλά στήν ἀτζέντα τῆς 89ης ΔΕΘ, μέ τήν Ὑγεία νά παραμένει ἕνα ἀπό τά πρῶτα θέματα πού κρίνουν τό κυβερνητικό ἔργο στά μάτια τῶν πολιτῶν. Τό «ΕΣΥ ἀλλάζει», ἀκόμη συχνά τό τελευταῖο διάστημα νά λέει ὁ Ἀδωνις Γεωργιάδης, ὅπως ἄλλως τε ἐπὶ λέξει τό ἔγραψε καί ὁ Πρωθυπουργός 20 μέρες πρὶν, σέ προσωπική του ἀνάρτηση, ἐπικαλούμενος τά δεδομένα τῆς ηλεκτρονικῆς ἀξιολόγησης τῶν ἀσθενῶν, πού ἐτέθη πρόσφατα σέ ψηφιακή ἐφαρμογή. Ἐνα «ἐργαλεῖο» ὅμως, ἡ ἀξιολόγηση, πού ἔχει ἤδη κατακριθεῖ ἀπό τόν ἱατρικό κόσμο, σολ-λόγους καί ἐνώσεις γιατρῶν ὡς ἐπιθερμική καί ὡς «ἐπικοινωνιακό πυροτέχνημα».

Τό «ΕΣΥ ἀλλάζει» εἶναι κιόλας (μετά τό «ἀλλάζει») τό θέμα τῆς πρόσκλησης πού ἀπέστειλε τό Ὑπ. Ὑγείας γιά τήν κεντρική του ἐκδήλωση στήν 89η ΔΕΘ, καί πού συνδυάστηκε νά ἀκολουθήσει μετά τόν ἀγιασμό τοῦ περιπτέρου τοῦ ὑπουργείου στήν ἐκθεση. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἔχουμε ξανακοσμεῖ παρόμοιες «ἡχηρές» πολιτικές καμπάνιες, ὅπως τό «ἡ Ἀττική ἀλλάζει» πού ἐπανέλαβε ἐπὶ Σέτια ὁ τότες περιφερειάρχης Γιώργος Πατούλης, καί προεκλογικά ἀκόμη τό 2019, πρὶν ἀκόμη ἐκλεγεί.

Σήμερα ὁ κύριος Γεωργιάδης μᾶς ἀνακοινώνει ὅτι τό «ΕΣΥ ἀλλάζει», θέλοντας νά πείσει, φαντάζεται κανεῖς, ὅτι ὁ στόχος «ἐπευχρή», καί ἴσα ὁ πολίτης μπορεῖ νά νοιώθει ἀσφαλῆς γιά τήν θεραπεία καί διάσωση του στό Ἐθνικό Σύστημα Ὑγείας. Όσο καλύτερα κι αν θέλουμε νά δοῦμε τίς, πράγματι, συνεχείς προσπάθειες τοῦ ὑπουργοῦ νά βγάλει τήν Κυβέρνηση ἀσπροπρόσωπο στὸν τό-μέα τῆς Ὑγείας, δέν μπορούμε νά παραβλέψουμε τήν ἐμπειρία δεκαετιῶν στό ἱατρικό ρεπορτάζ, πού μᾶς διαβεβαιώνει ὅτι τό ΕΣΥ διόλου εὐκόλα, οὔτε ἄμεσα, ἀλλάζει, δεδομένου καί του κατακερματισμοῦ πού ἔχει ὑποστεί στά χρόνια τῆς πανδημίας, καί ἀμέσως μετά. Αναμφίβολα ἱκανός ὁ Ἀδωνις Γεωργιάδης ὑπεσχέθη στὸν ἑαυτό του καί στήν Κυβέρνηση ὅτι τό πιό δύσκολο πολιτικό κυβερνητικό ἔγγραφο θά τό ἐπὶ τῆς, καί τό ὅποιο καί ἐμεῖς εὐχόμεσθε, ἀφ' ὅπου ἄλλως τε ὅλους μᾶς ἀφορά.

Τό σχέδιο τῆς ἀλλαγῆς καί βελτίωσης τοῦ ΕΕΥ ξεκίνησε ἐπὶ ἡμερῶν τοῦ Ἀδωνι, κυρίως, μέ τὸν ἔξωραϊσμό τῆς «κίονα», κατ'

ἀρχήν, τῆς Ὑγείας τοῦ λαοῦ, μέ μεγάλα ποσὰ ἐκατοντάδων ἐκατομμυρίων πού ἐκταμιεύθηκαν ἀπὸ τό Ταμεῖο Ἀνάκαμψης γιά τήν κτηριακή ἀναμόρφωση τῶν δημοσίων νοσοκομείων. Ἡ «ἐξονοσοκομειο» καλὴ εἰκόνα τοῦ νοσοκομείου εἶναι αὐτό πού ὄντως ὅλοι θά θέλαμε νά ἀπολαμβάνουμε ἐδῶ καί χρόνια στό ΕΣΥ, δέν πείθει ὅμως ἀπὸ μόνῃ τῆς τὸν ταλαιπωρημένο ἀσθενῆ πού ἔχει χρειαστεῖ νά περμάνει γὰ ὥρες στά ΤΕΠ, ὅσο κι ἂν ὁ Ὑπ. Ὑγείας διαβεβαιώνει ὅτι οἱ ὥρες ἀναμονῆς ἔχουν μειωθεῖ μόνο (!) σέ τέσσε-ρεις. Οἱ λίστες ἀναμονῆς γιά χειρουργεῖα ἐπίσης ἔχουν μειωθεῖ, ἰσχυρίζεται ὁ κ. Γεωργιάδης, λόγω τῶν ἀπογευματινῶν χειρουργείων, ἀλλὰ οἱ ἴδιοι οἱ χειρουργοὶ τῶν δημοσίων νοσοκομείων, καί βέβαια καί οἱ ἀσθε-νεῖς δέν πείθονται ὅτι ἡ πρόσβαση στήν θε-ραπεία καί τὸ χειρουργικό τραπέζι γιά τὸν μέσο πολίτη ἔγινε ἀπλή.

Κάθε περιστατικό ἔχει τήν δική του «τῶ-

Στὰ τέλη Αὐγούστου ὁ Πανελλήνιος Ἱατρικός Σύλλογος προειδοποίησε ὅτι «ἔχει διαπιστωθεῖ σημαντικὴ ἐπιδείνωση στὴν ἐλκυστικότητα τοῦ ΕΣΥ καί χειρότερο ἰσοζύγιο προσλήψεων-ἀποχωρήσεων τοῦ 2025 ἐναντι τοῦ 2024»

χη» στό Ἐθνικό Σύστημα Ὑγείας, καί συ-χνά, δυστυχῶς, αὐτὴ δέν εἶναι θετική. Γιά ἄλλα φταίει ἡ ἀσθένεια ἢ τὰ ὑποκείμενα νο-σήματα, γὰ ἄλλα ὅμως ἡ μάχη μέ τὸν χρόνο στό ΕΣΥ. Οἱ καθυστερήσεις τοῦ ΕΚΑΒ πο-

τέ δέν ἔλειψαν, καί τό ΕΚΑΒ ἀνὰ τήν ἐπι-κράτεια παραμένει ὑποστελεχωμένο, ὅπως ἀνελλιπῶς καταγγέλλει ἡ Πανελλήνια Ὁμο-σπονδία Ἐργαζομένων Δημοσίων Νοσοκο-μείων, ἡ ΠΟΕΔΗΝ. Τὰ δέ κενὰ στήν στε-λέωση γιατρῶν καί νοσηλευτῶν στὰ δημό-σια νοσοκομεία τῆς χώρας ἔχουν καταλήξει νά εἶναι τό θέμα μᾶς ἀτέμνητης συζήτησης περὶ ἀριθμῶν, μέ ἐξαγγελίες κυβερνητικές καί διαγενοῦς συνδικαλιστικές. Στὰ τέλη Αὐγούστου ὁ Πανελλήνιος Ἱατρικός Σύλ-λογος προειδοποίησε ὅτι «ἔχει διαπιστω-θεῖ σημαντικὴ ἐπιδείνωση στὴν ἐλκυστικό-τητα τοῦ ΕΣΥ καί χειρότερο ἰσοζύγιο προ-σλήψεων-ἀποχωρήσεων τοῦ 2025 ἐναντι τοῦ 2024», παρὰ τὰ μέτρα πού ἔλαβε ἡ Κυβέρ-νηση γιά νά ἀντιμετωπίσει τό πρόβλημα, καί τὰ ὅποια ἀφοροῦν σέ πολιτικὴ ἐπιστράτευση ἰδιωτῶν ἱατρῶν γιά τήν κάλυψη ἀναγκῶν τοῦ ΕΣΥ, κατάργηση τῆς ἀποκλειστικῆς ἀπασχό-λησης τῶν ἱατρῶν τοῦ ΕΣΥ, καί κίνητρα γιά

ὑπηρετήση σέ παραμεθόριο περιοχὴ. Ὁ ΠΙΣ σημείωσε ὅτι παρακολουθεῖ τοὺς ἀριθμοὺς ἐλλείψεων καί ἐπάρκειας στήν ΔΙΑΥΓΕΙΑ, καί ὅτι κατὰ τοὺς τελευταίους εἰδικὰ μῆνες «ὅσοι προσλαμβάνονται στό ΕΣΥ, εἶναι δυ-σταλῶς λιγότεροι ἀπὸ τὸ ἄθροισμα ὁσων πα-ραιτοῦνται καί συνταξιοδοτοῦνται.» Ἡ ἀπά-ντηση τοῦ Ὑπουργοῦ Ὑγείας ἦταν ὅτι «μέ-τὸν κ. Πρόεδρο τοῦ ΠΙΣ ἔχω μία καὶ κατὰ προ-σωπικὴ σχέση», παρὰ τὸν θεσμικὸ συμβου-λευτικὸ ρόλο τοῦ Πανελλήνιου Ἱατρικοῦ Συλλόγου πού ἐκπροσωπεῖ ὁλόκληρὴ τὴν ἱατρικὴ κοινότητα.

Μεγάλα εἶναι τὰ κενὰ πού ἀναδείχθηκαν καί φέτος, ὅπως κάθε καλοκαίρι, στὰ νοσο-κομεία καί κέντρα ὑγείας τῶν νησιῶν, «πο-λά κενὰ ἀπὸ τὰ ὅποια ξεπερνῶν τό ὄριο ἀσφαλείας, εἰδικὰ τὸν Αὐγούστο», ὅπως κα-τήγγιζε ὁ πρόεδρος τῆς ΠΟΕΔΗΝ Μιχάλης Γιαννάκος. Μέ τίς ἀπολαβές νά παραμένουν σχετικὰ χαμηλές καί τὴν ὑποστελέχωση νά καθιστᾷ ὑπεράνθρωπο τὸ ἔργο ὁσων ἀποφα-σίζον νά ὑπηρετήσουν στὰ δημόσια νοσο-κομεία, μεγάλος ἀριθμὸς προκηρύξεων θέ-σεων σταθερὰ βγαίνει ἄγονος, καθὼς προ-τιμᾶται ὁ ἰδιωτικὸς τομέας ἢ τὸ ἐξωτερικὸ μέ πολλὰ πλεονεκτήματα.

Κι ὅμως, σέ ἐπίπεδο κυβερνητικῶν ἀπο-φάσεων, οἱ δημόσιες δαπάνες γιά τὴν Ὑγεία ἐξακολουθοῦν καί παραμένουν πολὺ κάτω τοῦ μέσου ὁρου τῆς ΕΕ, καί συγκεκριμένα στὸ 5,5% τοῦ ΑΕΠ ἐναντι 7,5% πού εἶναι ὁ μέσος ὁρος τῶν χωρῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης.

Όποια κι ἂν εἶναι ἡ «ἐπικοινωνιακή» πα-ρουσίαση τῶν κυβερνητικῶν χειρισμῶν στὰ χρόνια καί ἐπεύγοντα ζητήματα τοῦ ΕΣΥ, ὁ πολίτης, ἐν τέλει, ἔξεραι ἂν γιατρεύτηκε ἢ ἐάν ταλαιπωρήθηκε. Ἰσως δέν ἔξεραι ἐν καὶ πόσο θὰ μπορούσε εὐκολότερα νά ἔχει σωθεῖ, γι-ατί δέν γνωρίζει Διεθνή Ἱατρική. Ἐξεραι ὅμως πόσο ἐλκυστικὸ ἢ τρομακτικὸ εἶναι στὰ μά-τια τοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Συστήματος Ὑγείας, καί συ-χνά ἔχει καί μέτρο σύγκρισης σέ σχέση μέ τὰ προηγούμενα χρόνια. Συνεπῶς τό κατὰ πό-σον «ἀλλάζει τό ΕΣΥ» καί δὴ πρὸς τό καλὶ-τερο, θὰ τό πεί ὁ πολίτης, καί δέν θὰ τοῦ τό πεί κανέναν ὑπουργό, καί δέν θὰ τὸν πείσει, ἂν δέν τὸ διαπιστώσει ὁ ἴδιος ὁ ἀσθενής. Ἀπὸ τὴν ἐμπειρία μας στό ὑγειονομικὸ ρεπορτάζ, τολμοῦμε νά ἀναφέρουμε ὅτι μίᾳ πραγμα-τικῇ βελτιωτικῇ, σωτήρια ἀλλαγῇ τοῦ ΕΣΥ, χρειάζεται ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῶν κυβερνήσε-ων καί το κράτους πολὺ βαθεῖς τῶτες. Μέ μεγάλου κόστους δαπανῶν καί σέ βάθος χρό-νου. ▲ ▼

4. ΔΥΝΑΜΙΤΗΣ ΤΟ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΥΓΕΙΑΣ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 06/09/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 06/09/2025

Σελίδα: 1

Δυναμίτης το δημογραφικό για το σύστημα υγείας

Το 1/3 του ελληνικού πληθυσμού θα είναι άνω των 65 ετών το 2050

Το 2050 περισσότερο από το ένα τρίτο του ελληνικού πληθυσμού θα είναι άνω των 65 ετών και το 13% θα είναι άνω των 80 ετών. Η γήρανση του πληθυσμού –και η νοσηρότητα που την ακολουθεί– είναι μία από τις σημαντικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει το ελληνικό σύστημα υγείας. Στα

πρωτά σημεία του συστήματος στη χώρα μας, παρά τις μεταρρυθμίσεις που έχουν γίνει, είναι η υποχρηματοδότηση (το 2022 οι δαπάνες Υγείας ανήλθαν συνολικά στο 8,6% του ΑΕΠ, περίπου 3.000 δολάρια κατά κεφαλήν όταν ο μέσος όρος του ΟΟΣΑ είναι 5.000 δολάρια). **Σελ. 7**

Σε διαρκή δοκιμασία το ΕΣΥ

Της **ΠΕΝΝΥΣ ΜΠΟΥΛΟΥΤΖΑ**

Στη χώρα μας το 59% των ατόμων ηλικίας 65 ετών και άνω αναφέρει μακροχρόνιες ασθένειες ή προβλήματα υγείας. Το ίδιο αναφέρει το 72,8% των ατόμων 75 ετών και άνω και το 85,3% των ατόμων ηλικίας 85 ετών και άνω. Περισσότεροι από τους μισούς ηλικίας 65 ετών και άνω εμφανίζουν πολυνοσηρότητα. Την ίδια στιγμή, η Ελλάδα κατατάσσεται μεταξύ των γηραιότερων πληθυσμών χωρών του ΟΟΣΑ, ενώ εκτιμάται ότι έως το 2050 περισσότερο από το ένα τρίτο του ελληνικού πληθυσμού θα είναι άνω των 65 ετών και το 13% θα είναι άνω των 80 ετών.

Η γήρανση του πληθυσμού –και η νοσηρότητα που την ακολουθεί– είναι μία από τις σημαντικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν σήμερα η δημόσια υγεία και το ελληνικό σύστημα υγείας και τις οποίες πρέπει να αντιμετωπίσει με μεταρρυθμίσεις, όπως περιγράφεται σε εργασία που υπογράφουν οι Ηλίας Κυριόπουλος (επίκουρος καθηγητής Οικονομικών Υγείας, LSE - London School of Economics), Κώστας Αθανασάκης (επίκουρος καθηγητής Οικονομικών Υγείας, ΠΑΔΑ), Στεργιανή Τσώλη (ερευνήτρια, LSE), Ηλίας Μόσιαλος (καθηγητής πολιτικής της Υγείας, LSE) και Ειρήνη Παπανικόλα (καθηγήτρια πολιτικής Υγείας στο Πανεπιστήμιο Brown, ΗΠΑ). Όπως αναφέρουν οι συντάκτες της εργασίας, η οποία δημοσιεύεται στο έγκριτο επιστημονικό περιοδικό The Lancet, «τα συστήματα υγείας παγκοσμίως αντιμετωπίζουν αυξανόμενες προκλήσεις, όπως η γήρανση του πληθυσμού, η αυξανόμενη συχνότητα εμφάνισης χρόνιων παθήσεων και οι περιορισμένοι πόροι για τη χρηματοδότηση της πρόόδου στην υγειονομική περίθαλψη. Αναδυόμενα ζητήματα, όπως η κλιματική αλλαγή, οι επιδημίες μολυσματικών

ασθενειών, η μετανάστευση μεγάλης κλίμακας και η γεωπολιτική αστάθεια, ασκούν πρόσθετη πίεση στα ήδη επιβαρυνμένα συστήματα υγείας. Στην Ελλάδα, πολλοί από αυτούς τους παράγοντες πίεσης έχουν συγκλίνει τα τελευταία 15 χρόνια, εκθέτοντας διαρθρωτικά τρωτά σημεία και θέτοντας σε δοκιμασία την ανθεκτικότητα του συστήματος υγείας».

Πρόκληση για το ΕΣΥ είναι και συμπεριφορές που επιβαρύνουν την υγεία, όπως το κάπνισμα και οι κακές διατροφικές συνήθειες. Ενδεικτικά, τουλάχιστον το 25% των Ελλή-

Η γήρανση του πληθυσμού, η υποχρηματοδότηση και η έλλειψη κινήτρων, ανάμεσα στις βασικές προκλήσεις σύμφωνα με έκθεση Ελλήνων καθηγητών.

νων είναι συστηματικοί καπνιστές και το 41% των παιδιών 5-9 ετών έχουν υπερβάλλον σωματικό βάρος. Επιπλέον, η αυξημένη μετανάστευση σχετίζεται με αυξημένη παροχή υπηρεσιών υγείας, καθώς περίπου ένα στα τρία νοικοκυριά προσφύγων έχει τουλάχιστον ένα μέλος με ανάγκες υγείας. Πρόκληση αποτελεί και η αύξηση των ακραίων καιρικών φαινομένων, συμπεριλαμβανομένων των πυρκαγιών και των καυσώνων.

Στα τρωτά σημεία του συστήματος στη χώρα μας, παρά τις μεταρρυθμίσεις που έχουν γίνει, είναι η υποχρηματοδότηση (το 2022 οι δαπάνες Υγείας ανήλθαν συνολικά στο 8,6% του ΑΕΠ, περίπου 3.000 δολάρια κατά κεφαλήν, όταν ο μέσος όρος του ΟΟΣΑ είναι 5.000 δολάρια). Ο ΕΟΠΥΥ δεν έχει αξιοποιήσει πλήρως την αγοραστική του δύναμη και δεν μπορεί να λει-

τουργήσει ως στρατηγικός αγοραστής. Οι γιατροί στα δημόσια νοσοκομεία είναι μισθωτοί, χωρίς κίνητρα για αύξηση της παραγωγικότητας. Η δυνατότητα άσκησης και ιδιωτικού έργου εκτός νοσοκομείου στους γιατρούς του ΕΣΥ για να λειτουργήσει θα πρέπει –σύμφωνα με τους συντάκτες της εργασίας– «να ισχύσουν ισχυροί μηχανισμοί εποπτείας και επιβολής κυρώσεων που στην Ελλάδα παραμένουν αδύναμοι και κατακερματισμένοι». Η προσφορά εργατικού δυναμικού στον τομέα υγείας δεν αντιστοιχεί πάντα στις ανάγκες του πληθυσμού. Ενδεικτικά, το 2023 υπήρχαν 1.159 ασκούμενοι ουρολόγοι, αλλά μόνο 388 ιατρικοί ογκολόγοι και η χώρα είχε σχεδόν όσους καρδιολόγους έχει η Γερμανία με οκταπλάσιο πληθυσμό. Λόγω της απουσίας ενός εύρυθμου συστήματος πρωτοβάθμιας περίθαλψης, υπερφορτώνονται τα νοσοκομεία.

Απαραίτητες αλλαγές

«Οι επίμονες διαρθρωτικές αδυναμίες –π.χ. κατακερματισμένη διακυβέρνηση, υποεπένδυση στη δημόσια υγεία και ένα λανθασμένα ευθυγραμμισμένο εργατικό δυναμικό– συνεχίζουν να υπονομεύουν την πρόοδο», σημειώνουν οι συντάκτες και τονίζουν: «Η ενίσχυση της πρωτοβάθμιας περίθαλψης με μοντέλα που βασίζονται σε επιστημονικές ομάδες και όχι μόνο έναν γιατρό, η επέκταση της ικανότητας της δημόσιας υγείας, η βελτίωση της παρακολούθησης της ποιότητας και η διασφάλιση δίκαιης χρηματοδότησης είναι απαραίτητες για την οικοδόμηση ενός πιο ανθεκτικού και ευέλικτου συστήματος. Επιπλέον, η αποπολιτικοποίηση της διακυβέρνησης της υγείας και η ενίσχυση των μηχανισμών παρακολούθησης και λογοδοσίας θα πρέπει να βρίσκονται στο επίκεντρο των μελλοντικών μεταρρυθμιστικών προσπαθειών».

5. ΜΠΟΡΕΙ ΕΝΑ ΚΟΥΝΟΥΠΙ ΝΑ ΦΕΡΕΙ ΝΕΑ ΕΠΙΔΗΜΙΑ ;

Μέσο:ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: ...07/09/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: ...07/09/2025

Σελίδα:28

5. ΜΠΟΡΕΙ ΕΝΑ ΚΟΥΝΟΥΠΙ ΝΑ ΦΕΡΕΙ ΝΕΑ ΕΠΙΔΗΜΙΑ ;

Μέσο:ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: ...07/09/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: ...07/09/2025

Σελίδα:28

Η εγκύρια μετέδοση

Ο κύριος φορέας του ιού, το κουνούπι *Aedes aegypti*, δεν είναι εγκατεστημένο στη χώρα. Ωστόσο, η ύπαρξη του «ασιατικού κουνουπιού τίγρης» (*Aedes albopictus*), το οποίο είναι δευτερεύων φορέας, δημιουργεί έναν πιθανό κίνδυνο.

Αντώνης Μιχαηλάκης
Ερευνητής
εντομολόγος,
ΕΟΔΥ

Οι ειδικοί πάντως επισημαίνουν ότι καλό είναι οι Έλληνες ταξιδιώτες να ενημερώνονται για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνουν σε τέτοια ταξίδια και βέβαια αν έχουν συμπτώματα κατά την επιστροφή τους να απευθύνονται αμέσως σε γιατρό. Σύμφωνα με τα διεθνή πρακτορεία, στην επαρχία Γκουάνγκονγκ της Κίνας οι Αρχές λαμβάνουν έκτακτα μέτρα, όπως ψεκασμοί, ώστε να σταματήσουν την εξάπλωση του τσικουνγκούνι. Σε αυτή την επαρχία καταγράφηκαν περίπου 5.000 κρούσματα από τις αρχές Ιουλίου, ενεργοποιώντας τις υγειονομικές αρχές.

«Η αλήθεια είναι ότι από την εποχή του κορωνοϊού οποιαδήποτε είδηση αυτού του «είδους» έρχεται από την Κίνα προκαλεί ανησυχία. Με δεδομένο όμως ότι ο πληθυσμός της επαρχίας είναι 127 εκατομμύρια, ο αριθμός των κρουσμάτων είναι περίπου 5,5 ανά 100.000 κατοίκους, δηλαδή πολύ χαμηλός», εξηγεί στην «Κ» ο Αντώνης Μιχαηλάκης, ερευνητής εντομολόγος στο Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο (προϊστάμενος στο Εργαστήριο Εντόμων και Παρασίτων Υγειονομικής Σημασίας) και αναπληρωματικό μέλος του διοικητικού συμβουλίου του ΕΟΔΥ.

«Αντίθετα, μια πολύ πιο ανησυχητική εξέλιξη παρατηρείται στη νήσο Ρεϋνιόν, υπερπόντιο διαμέρισμα της Γαλλίας στον Ινδικό Ωκεανό (ανατολικά της Μαδαγασκάρης και νοτιοδυτικά του Μαυρικίου)», εξηγεί ο κ. Μιχαηλάκης. «Εκεί, από την έναρξη του έτους έχουν αναφερθεί πάνω από 54.000 κρούσματα, σε πληθυσμό μόλις 870.000 ατόμων. Αυτό αντιστοιχεί σε ένα δείκτη που ξεπερνάει τα 6.250 κρούσματα ανά 100.000 κατοίκους. Για λόγους σύγκρισης, εάν εφαρμόζαμε αυτούς τους ρυθμούς επιπτώσεως στον πληθυσμό της Ελλάδας,

τα κρούσματα από την Κίνα θα αντιστοικούσαν σε περίπου 577 περιστατικά, ενώ από τη Ρεϋνιόν θα ξεπερνούσαν τις 6.250. Η τρέχουσα επιδημιολογική εικόνα στη Ρεϋνιόν θεωρείται πιο σημαντική λόγω της έντονης κίνησης ταξιδιωτών προς την ηπειρωτική Γαλλία και κατ' επέκταση προς την Ευρώπη. Αυτό επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι στη Γαλλία έχουν ήδη καταγραφεί αυτόχθονα κρούσματα. Σύμφωνα με πληροφορίες, τα φετινά περιστατικά εμφανίστηκαν νωρίτερα από ό,τι σε προηγούμενες περιόδους που σημειώθηκαν χωρίς μεταδόσεις».

Στη χώρα μας τα περισσότερα που έχουν καταγραφεί είναι ελάχιστα. «Στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια έχουν αναφερθεί μόνο μεμονωμένα εισαγόμενα κρούσματα σε ταξιδιώτες από ενδημικές περιοχές. Ο κύριος φορέας του ιού παγκοσμίως, το κουνούπι *Aedes aegypti*, δεν είναι εγκατεστημένο στη χώρα. Ωστόσο, η ύπαρξη του «ασιατικού κουνουπιού τίγρης» (*Aedes albopictus*), ο οποίος είναι δευτερεύων φορέας, δημιουργεί έναν πιθανό κίνδυνο για εγκύρια μετάδοση σε περίπτωση εισαγωγής του ιού από μολυσμένους ταξιδιώτες», αναφέρει ο κ. Μιχαηλάκης.

Πόσο επικίνδυνη είναι η νόσος τσικουνγκούνια; Όπως εξηγεί στην «Κ» ο Δημήτρης Παρασκευής, καθηγητής Επιδημιολογίας - Προληπτικής Ιατρικής στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και μέλος του διοικητικού συμβουλίου του ΕΟΔΥ, τα κύρια συμπτώματά της είναι ο αφνίδιος πυρετός, ο πόνος στις αρθρώσεις και η κόπωση, ενώ μπορεί να υπάρχουν και συμπτώματα γαστρεντερικά (π.χ. εμετός, διάρροια) και καρδιαγγειακά. «Τα συμπτώματα είναι συνήθως ήπια και με μικρή διάρκεια. Στη συντριπτική πλειονότητά τους όσοι

Στην Ελλάδα (Ιός Δυτικού Νείλου)

47

κρούσματα καταγεγραμμένα φέτος

41

με εκδηλώσεις
στο κεντρικό
νευρικό
σύστημα

6

με ήπιες
ή καθόλου
εκδηλώσεις

2

ηλικιωμένοι ασθενείς κατέληξαν

νοσούν με τσικουνγκούνια είναι εντελώς ασυμπτωματικοί. Πιο σοβαρά και για μεγαλύτερο διάστημα είναι τα συμπτώματα σε άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, ανοσοκατεσταλμένους ή ασθενείς με σοβαρά υποκείμενα νοσήματα», αναφέρει.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στη χώρα μας υπάρχει σχέδιο διαχείρισης περιπτώσεων δάγκειου πυρετού ή λοίμωξης από τους ιούς τσικουνγκούνια ή Ζίκα. Επίσης, τον Ιούνιο τα συναρμόδια υπουργεία Υγείας και Υποδομών εξέδωσαν οδηγίες για την πρόληψη τροπικών νοσημάτων σε αεροπλάνα. Η οδηγία προβλέπει τη χρήση βιοκτόνων που είναι κατάλληλα για εσωτερικούς χώρους (δεν εννοούν τον άνθρωπο), με σκοπό την αποφυγή «μεταφορών» χωροκατακτητικών ειδών κουνουπιών στην Ελλάδα. Η οδηγία απευθύνεται στα αεροπλάνα που προέρχονται από χώρες ή περιοχές με εγκατεστημένους ή καταγεγραμμένους πληθυσμούς κουνουπιών του είδους *Aedes*

aegypti. Να σημειωθεί πως όταν πρόκειται να διενεργηθεί από το προσωπικό του αεροπλάνου ψεκασμός με αεροζόλ στην καμπίνα των επιβατών, πρέπει να προηγείται σχετική ενημέρωση του επιβατικού κοινού πριν από την επιβάρση του αναφορικά με τον σκοπό και την αναγκαιότητα της εν λόγω εφαρμογής καθώς και τον τύπο του βιοκτόνου σκευάσματος. Εάν ένας επιβάτης ενημερώσει το πλήρωμα για μια σοβαρή ιατρική κατάσταση που μπορεί να επηρεαστεί από τον ψεκασμό, έχει τη δυνατότητα να αποβιβαστεί πριν από τον ψεκασμό αφήνοντας τις αποσκευές του στο αεροπλάνο.

Ηπιες μολύνσεις

Αυτά για τον ιό τσικουνγκούνια. Όσον αφορά τη μετάδοση του ιού του Δυτικού Νείλου στη χώρα μας, φέτος έχουν καταγραφεί 47 κρούσματα και δύο θάνατοι ηλικιωμένων. «Οι περισσότερες μολύνσεις από τον ιό του Δυτικού Νείλου είναι ήπιες ή ασυμπτωματικές. Ωστόσο, σε έναν πολύ μικρό αριθμό ατόμων ο ιός μπορεί να προκαλέσει σοβαρές νευρολογικές επιπλοκές, όπως εγκεφαλίτιδα, μηνιγγίτιδα ή οξεία καλή παράλυση, τα οποία απαιτούν νοσηλεία, συχνά και σε ΜΕΘ. Οι κύριες ευπαθείς ομάδες για σοβαρή νόσο είναι οι ηλικιωμένοι και τα άτομα με υποκείμενα προβλήματα υγείας. Αξίζει να σημειωθεί ότι η πλειονότητα των μολύνσεων δεν εκδηλώνεται σοβαρά, αλλά για κάθε ένα κρούσμα με προσβολή του ΚΝΣ αντιστοιχούν περίπου 140 μολυσμένα άτομα που παραμένουν ασυμπτωματικά ή έχουν πολύ ήπια συμπτώματα», εξηγεί ο κ. Μιχαηλάκης.

«Φέτος ο ιός εμφανίστηκε πρώτα σε αστικές περιοχές της Αττικής (λεκανοπέδιο) με πυκνή πληθυσμιακή και όχι τόσο έντονη παρουσία άγριων πτηνών, και

το οποίο δεν περιλαμβάνεται στην περαιτέρω ανάλυση. Έχουν καταγραφεί δύο θάνατοι σε ασθενείς με λοίμωξη από τον ιό, ηλικίας άνω των 78 ετών».

Σύμφωνα με τον ΕΟΔΥ, οι επηρεαζόμενες περιοχές περιλαμβάνουν 15 δήμους στην Αττική, καθώς και δήμους στη Λάρισα, στην Καρδίτσα και στην Αλεξανδρούπολη. Όπως επισημαίνουν οι επιστήμονες, για την ατομική προστασία μας και την πρόληψη από νοσήματα που μεταδίδονται από κουνούπια, το κυριότερο μέτρο είναι η αποφυγή δημιουργίας στάσιμων νερών (π.χ. σε βάζα, γλάστρες, κουτιά από μπλογκιές κ.τ.λ.) σε μπαλκόνια και αυλές. Προφανώς καλό είναι να χρησιμοποιούνται μόνο εγκεκριμένα εντομοαπωθητικά και βέβαια όταν γίνεται αντιληπτή η παρουσία κουνουπιών να χρησιμοποιούμε όλα εκείνα τα μέσα προφύλαξης που γνωρίζουμε (μακρύ ρούχο, ανεμιστήρες, κλειστές σπές κ.λπ.).

Όπως επισημαίνουν οι ειδικοί, λόγω της κλιματικής αλλαγής οι συνθήκες έχουν μεταβληθεί καθιστώντας αναγκαία τη λήψη μέτρων όλη τη διάρκεια του χρόνου. «Ο ιός του Δυτικού Νείλου έχει πλέον εδραιωθεί στην Ελλάδα από το 2010 (και θα παραμείνει) καθιστώντας τα προγράμματα ολοκληρωμένων διαχειρίσεων των κουνουπιών μια απαραίτητη ρουτίνα», λέει ο κ. Μιχαηλάκης. «Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι από τη μεριά της πολιτείας (δήμοι και περιφέρειες) θα πρέπει να εκπονήσουν προγράμματα ολοκληρωμένων καταπολέμησης των κουνουπιών όχι μόνο τους παραδοσιακά καλοκαιρινούς μήνες, αλλά καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, αφού πλέον με βάση τις έρευνές μας τα κουνούπια παραμένουν δραστήρια όλη τη διάρκεια του χρόνου, κάτι που είναι πλέον αντιληπτό και από τους πολίτες».

Ποιοι κινδυνεύουν

Στη συντριπτική πλειονότητά τους όσοι νοσούν με τσικουνγκούνια είναι εντελώς ασυμπτωματικοί. Πιο σοβαρά και για μεγαλύτερο διάστημα είναι τα συμπτώματα σε άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, ανοσοκατεσταλμένους ή ασθενείς με σοβαρά υποκείμενα νοσήματα.

Δημήτρης Παρασκευής
Καθηγητής
Επιδημιολογίας,
ΕΟΔΥ

Μέσο:ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: ...07/09/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: ...07/09/2025

Σελίδα: 16

Του ΣΤΑΥΡΟΥ Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Η πιο κρίσιμη περίοδος της μέχρι τώρα πρωθυπουργικής θητείας του Κυριάκου Μητσοτάκη ξεκινάει από... αύριο. Μετά την 89η ΔΕΘ στο Μέγαρο Μαξίμου επικεντρώνονται στην επόμενη μέρα και στο πώς το οικονομικό αποτύπωμα της Διεθνούς Εκθεσης δεν θα μείνει θεωρία, αλλά θα γίνει πράξη και θα φανεί στους πολίτες. Ειδικά στη μεσαία τάξη και στη μέση ελληνική οικογένεια. Στο πλαίσιο αυτό, έχει ήδη εκπονηθεί ένα πλάνο δράσης που αφορά το επόμενο τρίμηνο «ώστε να κεφαλαιοποιηθεί η ΔΕΘ». Στο Μαξίμου θεωρούν τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο την πιο σημαντική της θητείας Μητσοτάκη, καθώς πρέπει «οποσδήποτε να καταγραφεί δημοσκοπική ανάκαμψη» που θα αποτελέσει τον βαθμό ενόψει του προεκλογικού 2026. Στο πλαίσιο αυτό, το Μαξίμου έχει θέσει συγκεκριμένους στόχους.

«Η πίτα να μεγαλώσει»

Η οικονομική ανάπτυξη και η φορολογική μεταρρύθμιση «θα πρέπει να φανούν στην τσέπη των πολιτών», σημειώνει κυβερνητική πηγή. Αυτό δεν αφορά μόνο την υλοποίηση των εξαγγελιών της ΔΕΘ που τις επόμενες μέρες θα εξειδικεύσουν αναλυτικά τα υπουργεία, αλλά κάτι ευρύτερο. Στην κυβέρνηση θεωρούν πως δεν υπάρχει καταλληλότερο timing ώστε η ανάπτυξη της οικονομίας που έχει επιτευχθεί τα τελευταία χρόνια «να φανεί σε όλο της το εύρος», απαντώντας έτσι στην κριτική της αντιπολίτευσης πως οι αριθμοί ευμερουν χωρίς αυτό να φαίνεται στους πολλούς. Παρά το γεγονός μάλιστα πως εποχίως αντικρούουν αυτήν την κριτική, στο Μαξίμου αντιλαμβάνονται πράγματι πως η «η πίτα πρέπει να μεγαλώσει». Είναι μια φράση που το τελευταίο διάστημα χρησιμοποιούν διαρκώς, αποδεχόμενοι σιωπηλά πως υπάρχει ένα κομμάτι πολιτών που την ανάπτυξη δεν την έχει αντιληφθεί στην τσέπη του και αυτό είναι κάτι που πρέπει να διορθωθεί. Και μάλιστα σύμφωνα με μετρήσεις που έχουν γίνει, ένα μεγάλο κομμάτι των πολιτών που δεν έχει αντιληφθεί «που είναι αυτή η ανάπτυξη» είχε ψηφίσει το 2023 τον Κυριάκο Μητσοτάκη.

Τα «παράδοξα»

Ο άλλος στόχος της κυβέρνησης έχει ως λέξη-κλειδί τα «παράδοξα». Αφορά τα έργα που γίνονται σε όλη την Ελλάδα εδώ και έξι χρόνια και το επόμενο δι-

«Να δουν την ανάπτυξη στην τσέπη τους»

Οι 3+1 στόχοι της κυβέρνησης μετά τη ΔΕΘ, το σχέδιο του Μαξίμου για το επόμενο τρίμηνο, οι προτεραιότητες και το στοίχημα που θα πρέπει να κερδηθεί

Ο Κυριάκος Μητσοτάκης σε εκδήλωση για την παρουσίαση της συνεργασίας του υπουργείου Παιδείας με την OpenAI με θέμα «AI in Schools» που πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη. Το επόμενο διάστημα θεωρείται ιδιαίτερα κρίσιμο, αν όχι το κρίσιμότερο από την άποψη της Ν.Δ. στην εξουσία το 2019.

άστημα θα πρέπει να παραδοθούν. Στην κυβέρνηση θεωρούν πως ο συγκεκριμένος τομέας θα κρίνει πολλά, καθώς δίνει σάρκα και οστά στο σύνθημα που εσχάτως έχει επανέλθει στα κυβερνητικά χείλη και είναι «το είπαμε, το κάναμε», συνδέοντας την κυβέρνηση και πάλι με την έννοια της αξιοπιστίας. Γι' αυτόν τον λόγο ο πρωθυπουργός σχεδιάζει το επόμενο διάστημα στοχευμένες περιόδους, όπου «θα

κόβει κορδέλες» κατά το κοινώς λεγόμενον. Ο προγραμματισμός είναι ο κ. Μητσοτάκης μέχρι τα Χριστούγεννα να περιοδεύσει σε αρκετούς νομούς της χώρας όπου υπάρχουν έργα προς παράδοση, με έμφαση σε εκείνα που απονέμονται της καθημερινότητας των πολιτών, όπως τα σχολεία, τα νοσοκομεία και τα έργα υποδομής. Στην κυβέρνηση θεωρούν πως οι τομείς αυτοί, ειδικά σχολεία και νοσοκομεία, «θα κρίνουν πολλά»,

καθώς στον έβδομο χρόνο διακυβέρνησης δεν υπάρχει πλέον καμία δικαιολογία για άλλες καθυστερήσεις και πρόκειται για θέματα που κρενται απευθείας το Μαξίμου.

Η νομιμότητα

Η κυβέρνηση θα δώσει έμφαση το επόμενο διάστημα σε έναν ακόμα τομέα «καθημερινότητας», την ασφάλεια και τη νομιμότητα. Οι τελευταίες εξελί-

ξεις στην υπόθεση του ΟΠΕΚΕ-ΠΕ «δείχνουν τον δρόμο», όπως λέει κυβερνητική πηγή. Στο Μαξίμου δεν αρνούνται πως υπάρχει διαφθορά. «Το θέμα είναι να παρεμβείναι το κράτος τη στιγμή που πρέπει ώστε να εξελώνονται οι εστίες της διαφθοράς. Και αυτό κάνουμε», σημειώνει η ίδια πηγή. Το νέο σύνθημα για την τάξη και τις συνεχείς υποθέσεις διαφθοράς που βλέπουν το φως της δημοσιότητας, όπως είναι και η υπόθεση της μαφίας της Κρήτης, είναι «νομιμότητα παντού», με κυβερνητικές πηγές να θυμίζουν πως αντίστοιχες εστίες διαφθοράς υπάρχουν και σε άλλους τομείς του δημόσιου τομέα, όπως οι ΔΟΥ, και η κυβέρνηση έχει μέτρα καταπολέμησης. Το πρόβλημα για την κυβέρνηση με το θέμα της διαφθοράς και της ασφάλειας είναι πως έρχεται και λειτουργεί προσθετικά σε μια γενικευμένη κόπωση που υπάρχει στην κοινωνία. Στο Μαξίμου γνωρίζουν πως εάν το φθινόπωρο κυριαρχήσει ένα αίσθημα ανασφάλειας και γενικευμένης διαφθοράς, αυτό θα λειτουργήσει πολλαπλασιαστικά.

Κεντροδεξιά στόχευση

Στην κυβέρνηση γνωρίζουν πως διανύοντας τον έβδομο χρόνο διακυβέρνησης, «δεν μπορούν να γίνουν θαύματα», καθώς η φθορά είναι νομοτέλεια. Αυτό όμως που μπορεί να γίνει είναι η Ν.Δ. να επανασυνεπεί ένα μεγάλο κομμάτι της εκλογικής βάσης που την ψήφισε το 2023. Οι εξαγγελίες της ΔΕΘ είχαν αυτή τη στόχευση, καθώς απευθύνονταν στον πυρήνα αυτού του κόσμου. Και αυτή η στόχευση θα συνεχιστεί και το φθινόπωρο σε τρεις πυλώνες: α) το κόμμα ενόψει και του συνεδρίου στις αρχές του επόμενου έτους θα ενεργοποιηθεί με συνεχείς περιόδους, β) όλη η πολιτική της κυβέρνησης θα έχει ως στόχο αυτό το κοινό «με μετριοπαθείς πολιτικές που θα αποσκοπούν στη βελτίωση της καθημερινότητας» και γ) σιωπηλά η κυβέρνηση τοποθετείται ενάντια στο κεντροδεξιό. Αυτό φάνηκε και από τις εξαγγελίες του πρωθυπουργού, που όπως σημειώνουν κυβερνητικά στελέχη «είχαν και ιδεολογικό πρόσημο, καθώς απευθύνθηκαν στη ραχοκοκκαλιά της παράταξης». Και επειδή σχεδιασμός χωρίς αριθμούς δεν γίνεται, ο στόχος για το Μέγαρο Μαξίμου είναι το επόμενο τρίμηνο να έχει μπει σε κάθε περίπτωση σε ανοδική τροχιά, που θα δείχνει, όπως σημειώνει κυβερνητική πηγή, πως «το κόρο δεν έχει κολλήσει και έχει ακόμη δυναμική».

Ευσεύρωση της βάσης

Διανύοντας τον έβδομο χρόνο διακυβέρνησης, η Ν.Δ. θα επιχειρήσει να επανασυνεπεί ένα μεγάλο κομμάτι της εκλογικής βάσης που την ψήφισε το 2023, προσθέτοντας πολιτικές με ιδεολογικό πρόσημο και αντίκτυπο στην καθημερινότητα.

1. ΕΝΑ ΝΕΟ ΕΣΥ ΘΑ ΠΑΡΑΔΟΘΕΙ ΣΕ ΔΥΟ ΧΡΟΝΙΑ

Μέσο:ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

Ημ. Έκδοσης: ...08/09/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: ...08/09/2025

Σελίδα:9

Innews AE - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟΥ

Ένα νέο ΕΣΥ θα παραδοθεί σε δύο χρόνια

Της **Ανθής Αγγελοπούλου**
aangelopoulou@nafteporiki.gr

ΧΩΡΙΣ ιδιαίτερες ανακοινώσεις ο τομέας Υγείας στην 89η ΔΕΘ, παρότι ο πρωθυπουργός, θέλοντας να περάσει το μήνυμα ότι θα ρίξει βαρύτητα στον τομέα, πριν από την κεντρική ομιλία, απύθηνε χαιρετισμό από το περιπτερο του υπουργείου Υγείας.

Συγκεκριμένα, στον απολογισμό εξατίας, ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοιάκης, μιλώντας στα εγκαίνια του περιπτερού του υπουργείου Υγείας, επεσήμανε ότι, σε 2 χρόνια από τώρα, η κυβέρνηση θα παραδώσει στους Έλληνες ένα νέο Εθνικό Σύστημα Υγείας, με καλύτερες υποδομές, εκσυγχρονισμένα τμήματα επειγόντων περιστατικών, εκσυγχρονισμένα κέντρα υγείας σε ολόκληρη τη χώρα, με την ψυχική υγεία να έχει μπει πια για τα καλά στη ζωή μας, μέσα από το my health app και με περισσότερους γιατρούς και νοσηλευτές. «Αυτό το οποίο συμβαίνει είναι πράγματι σπουδαίο, περνάμε από τη θεραπεία της νόσου στην πρόληψή της, μέσα από προληπτικές εξετάσεις, οι οποίες έχουν αναγνωριστεί από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας ως καινοτόμες σε παγκόσμιο επίπεδο», τόνισε, συμπληρώνοντας ότι πρέπει όλοι να αφησούμε λίγο στην άκρη την γκρίνια και τη μizéria και να αναγνωρίσουμε την πρόοδο η οποία έχει γίνει και να πιστώσουμε σε αυτή την κυβέρνηση ότι είναι συνεπής στις δεσμεύσεις της, ότι η δημόσια υγεία και το Εθνικό Σύστημα Υγείας αποτελούν κεντρικό πυλώνα της

πολιτικής της. Παίρνοντας τον λόγο, ο υπουργός Υγείας, Άδωνις Γεωργιάδης, ανακοίνωσε ότι από την 1η Οκτωβρίου θα συνδεθούν στο 1566 στις πλατόρφμες find my doctors.gr και my health app, όλα τα ραντεβού με τους γιατρούς των δημοσίων νοσοκομείων του ΕΣΥ, προσθέτοντας έτσι στο σύστημα πάνω από 14 εκατομμύρια ραντεβού. Επίσης, σε κάθε νοσοκομείο θα υπάρχει γραφείο με την Ένωση Ασθενών, για να ξέρουν όλοι οι ασθενείς τι δικαιούνται μέσα από το Εθνικό Σύστημα Υγείας και πώς θα το διεκδικήσουν. Ενώ οι αναμονές στα μεγάλα νοσοκομεία (Ευαγγελισμό, Ιπποκράτειο, ΚΑΤ, Γεννηματάς, Αττικόν) δεν ξεπερνούν τις 5,5 ώρες. Επιπλέον, ξεκίνησε η κατ'οίκον διανομή Φαρμάκων Υψηλού Κόστους (ΦΥΚ) και μέσα στην τρέχουσα εβδομάδα αναμένεται τα ΦΥΚ να διανέμονται και από τα ιδιωτικά φαρμακεία. Ταυτόχρονα, αυτή την περίοδο το ΕΣΥ διεξάγει, μέσω του προγράμματος «Σπύρος Δοξιάδης», προληπτικές εξετάσεις σε πάνω από 6 εκατομμύρια Έλληνες για μια σειρά παθήσεων, και θα προστεθούν άμεσα κι άλλες.

Οι προσλήψεις

Στο καυτό θέμα των προσλήψεων αναφέρθηκε η γενική γραμματέας Λίλιαν Βιλδιρίδη, επισημαίνοντας ότι από τον Ιούνιο του 2019, που στο ΕΣΥ υπηρέτησαν 78.272 άτομα, φτάσαμε τον Μάιο του 2024 να υπηρετούν 86.138 άτομα, μία αύξηση 7% στους γιατρούς, 11% στους νοσηλευτές και 10,5% στο λοιπό προσωπικό. [SID: 2492605]

Κατά 7% στους γιατρούς και 11% στους νοσηλευτές ήταν οι αυξήσεις στις προσλήψεις στο ΕΣΥ από το 2019.

18

ΣΑΒΒΑΤΟ
06.09.25

89η Διεθνής Εκθεση Θεσσαλονίκης

Το τοπίο στην αγορά εργασίας έχει βελτιωθεί σημαντικά

Η ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ βελτίωση των εργασιακών συνθηκών, η κατοχύρωση της διαφάνειας στις εργασιακές σχέσεις, η μείωση της ανεργίας, η ενίσχυση των συλλογικών διαπραγματεύσεων, καθώς επίσης και η εν γένει βελτίωση της καθημερινότητας για εργαζομένους, άνεργους, επιχειρήσεις και συνταξιούχους αποτελούν τους βασικούς άξονες της πολιτικής μας.

Κομβικό ρόλο στην καταπολέμηση της υποδηλωμένης και της αδήλωτης εργασίας διαδραματίζει η Ψηφιακή Κάρτα Εργασίας, καθώς στους κλάδους εφαρμογής της σημειώνεται εντυπωσιακή αύξηση των δηλωθεισών υπερωριών.

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία του Πληροφοριακού Συστήματος ΕΡΓΑΝΗ, το πρώτο εξάμηνο του 2025 στον κλάδο του τουρισμού οι δηλωθείσες υπερωρίες αυξήθηκαν κατά 854,62% έναντι του πρώτου εξαμήνου του 2024.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η αύξηση και στους υπόλοιπους τομείς απασχόλησης που εντάχθηκαν στην Ψηφιακή Κάρτα Εργασίας κατά το διάστημα από τον Ιούλιο του 2024 έως τον Μάρτιο του 2025. Συγκριτικά με το πρώτο εξάμηνο του 2024, στο πρώτο εξάμηνο του 2025 καταγράφηκε αύξηση 115,07% στις δηλωθείσες υπερωρίες στην εστίαση, αύξηση 110,79% στο λιανεμπόριο, 76,83% στη βιομηχανία. Συνολικά, για τον Ιούνιο του 2025 το Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ καταγράφει αύξηση των υπερωριών σε όλους τους κλάδους εφαρμογής της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας κατά 81,10%. Από τα τέλη Ιουνίου, η εφαρμογή του μέτρου επεκτάθηκε πιλοτικά σε επιχειρήσεις στον κλάδο του κονδρικού εμπορίου, της ενέργειας, στον χρηματοπιστωτικό κλάδο, καθώς και σε διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες στον τουρισμό. Ως προς την ανεργία, καταγράφει ιστορικά χαμηλό ποσοστό στη χώρα μας, καθώς πλέον βρίσκεται

Της **Νίκης Κεραμίδας**,
υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής
Ασφάλισης

στο 7,9%, ενώ από το 2019 μέχρι σήμερα έχουν δημιουργηθεί πάνω από 500.000 νέες θέσεις εργασίας. Βεβαίως δεν εφησυχάζουμε. Με στόχο την περαιτέρω τόνωση της απασχόλησης, εστιάζουμε σε τέσσερις ομάδες με σημαντικά περιθώρια βελτίωσης: τους νέους, τις γυναίκες, τους συμπολίτες μας με αναπηρία και τους συνταξιούχους. Πραγματοποιούμε στοχευμένες δράσεις, όπως είναι οι «Ημέρες Καριέρας», μέσω των οποίων έχουν βρει δουλειά πάνω από 10.000 άτομα. Αντίστοιχα, στο εξωτερικό, στο πλαίσιο της δράσης εξωστρέφειας «Rebrain Greece», έχουμε ήδη διοργανώσει τέσσερις εκδηλώσεις, σε Αμστερνταμ, Ντίσελντορφ, Λονδίνο και Στουτγκάρδη, με τις οποίες φέραμε σε επαφή

Ελληνες που εργάζονται στο εξωτερικό και αναζητούν μία επαγγελματική ευκαιρία προκειμένου να επιστρέψουν στη χώρα μας και επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και αναζητούν εξειδικευμένο προσωπικό. Αντίστοιχη εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί τον Δεκέμβριο στη Νέα Υόρκη, ενώ αξίζει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, από τους 660.000 συμπατριώτες μας που έφυγαν τα χρόνια της οικονομικής κρίσης, οι 420.000 έχουν πλέον επιστρέψει.

Η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των συμπολιτών μας συνδέεται ευθέως με τις απολαβές τους. Από την 1η Απριλίου ο μηνιαίος κατώτατος μισθός αυξήθηκε σε 880 ευρώ, από 650 ευρώ το 2019, σημειώνοντας αύξηση κατά 35,4%. Παράλληλα, ο μέσος μισθός αυξήθηκε από 1.046 ευρώ το 2019 σε 1,342 ευρώ το 2024, σημειώνοντας αύξηση 28,3%. Στόχος είναι το 2027 ο κατώτατος μισθός να φτάσει τα 950 ευρώ και ο μέσος μισθός τα 1.500 ευρώ. Η ενίσχυση των συλλογικών διαπραγματεύσεων είναι ένα σημείο στο οποίο η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας αποδίδει ιδιαίτερη σημασία. Στο υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης πραγματοποιήσαμε ήδη έναν πρώτο κύκλο διαβούλευσης με όλους τους εθνικούς κοινωνικούς εταίρους, από τους οποίους αναμένουμε πλέον προτάσεις με σκοπό τη διαμόρφωση του Σχεδίου Δράσης για την προώθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων. Είναι γεγονός ότι το τοπίο στην αγορά εργασίας έχει βελτιωθεί σημαντικά την τελευταία εξετία, ωστόσο απομένουν ακόμα αρκετά να γίνουν προκειμένου η ελληνική αγορά να καταστεί ακόμα πιο ελκυστική, ακόμα πιο ανταγωνιστική. Αφουγκραζόμαστε τις ανάγκες των συμπολιτών μας, τις επιταγές της κοινωνίας και απαντούμε με πράξεις.

Tns
Ειρήνης
Σακελλάριου

Οικονομία

Η ελληνική τραπεζική αγορά βρίσκεται σε φάση έντονης πιστωτικής επέκτασης με στόχο να ξεπεράσει τα 12 δισ. ευρώ το 2025. Μάλιστα αρκεί να είναι αυτοί που εκτιμούν πως το μέγεθος αυτό μπορεί να φτάσει και τα 14 δισ. ευρώ και αποτελεί την αιχμή του δόρατος για την τοποθέτηση πολλών επενδυτών στις ελληνικές τραπεζικές μετοχές.

Οι τράπεζες, με στόχευση κυρίως τις επιχειρήσεις, αφουγκράζονται τις ανάγκες της οικονομίας και κατευθύνουν τη ζήτηση. Ποιοτική στροφή αποτελεί η σημαντική ενίσχυση των δανείων προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, όπως καταγράφουν τα στοιχεία της ΤτΕ.

Σε κάθε περίπτωση, ισχυρός αρωγός στην προσπάθεια των ελληνικών τραπεζών αποτελεί το RRF, όπου η χώρα μας πρωτοστατεί στη χρήση πόρων από το Ταμείο συνοδύοντας τα έργα με τον αντίστοιχο δανεισμό. Τα στοιχεία δείχνουν ότι μέχρι τον φετινό Ιούνιο οι αιτήσεις χρηματοδότησης μέσω RRF και τραπεζών έχουν φτάσει σε σημαντικό ύψος, με τις εκταμιεύσεις να πλησιάζουν τα 5,6 δισ. ευρώ σε δάνεια. Η πιστωτική επέκταση καλύπτει σχεδόν όλους τους τομείς της οικονομίας, αν και με διαφορετικές ταχύτητες και δυναμική. Οι κλάδοι που υστερούν εκτιμάται πως θα είναι εκείνοι στους οποίους οι τράπεζες θα εστιάσουν τον καινούριο τους σχεδιασμό.

Στροφή στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Το μεγαλύτερο ποσοτικό άλμα

ΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΙΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Πώς το RRF στηρίζει την πιστωτική επέκταση - Αυξάνονται οι αιτήσεις χρηματοδότησης μέσω του Ταμείου, με τις εκταμιεύσεις να πλησιάζουν τα 5,6 δισ. ευρώ σε δάνεια

Δάνεια μέσω RRF, Ιούνιος 2025

Στάδιο	Αριθμός	Συνολικός Προϋπολογισμός (δισ. €)	Δάνεια RRF (δισ. €)	Τραπεζικά Δάνεια (δισ. €)
Αιτήσεις	1.118	28,5	12,4	9,2
Συμβασιονομημένες Αιτήσεις	522	14,7	6,5	4,8
Εκταμιεύσεις	418	11,4	3,2	2,4

παρτηρείται στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Για χρόνια, οι ΜμΕ είχαν περιορισμένη πρόσβαση σε δανεισμό λόγω αυξημένου ρίσκου και ελλειπών επιχειρηματικού σχεδιασμού. Σήμερα, όμως, η εικόνα αλλάζει: το α' εξάμηνο του έτους η πιστωτική επέκταση προς τις ΜμΕ έφτασε στα 3,1 δισ. ευρώ.

Οι μεγαλύτερες ΜμΕ αξιοποίησαν τα ευρωπαϊκά και κρατικά business plans και προχώρησαν σε

αναβάθμιση υποδομών, τεχνολογικό εκσυγχρονισμό και διεθνοποίηση δραστηριοτήτων. Αυτή η εξέλιξη μείωσε τον κίνδυνο για τις τράπεζες και αύξησε την εμπιστοσύνη τους.

Καθώς αυτός ο εκσυγχρονισμός μεγεθύνει τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, για τις τράπεζες είναι πολύ πιο εύκολο να μοχλεύσουν κοινοτικούς πόρους χορηγώντας εταιρείες σε αρκετούς κλάδους της οικονομίας και συνεισφέρο-

Χρηματοδότηση με βάση το μέγεθος της επιχείρησης

Κατηγορία	Δεκ. '23	Δεκ. '24	Ιούν. '25	Α' εξάμηνο '25
SMEs	36.852	39.210	42.313	3.103
Large Corporate	29.665	32.972	34.056	1.085

ντας ουσιαστικά και στο αφήγημα της ανάπτυξης.

Οι δυνατοί κλάδοι: Ενέργεια και μεταποίηση

Η ενέργεια και η μεταποίηση αποτελούν τους βασικούς μοχλούς της πιστωτικής επέκτασης. Στο α' φετινό εξάμηνο η χρηματοδότηση ανήλθε σε 1,472 δισ. ευρώ για την ενέργεια και 1,249 δισ. ευρώ για τη μεταποίηση. Αυτοί οι δύο κλάδοι

συγκεντρώνουν υψηλό ενδιαφέρον επειδή συνδέονται με έργα μεγάλης κλίμακας, τα οποία εξασφαλίζουν σταθερές ταμειακές ροές και μειώνουν τον πιστωτικό κίνδυνο.

Οι επενδύσεις περιλαμβάνουν: παραγωγή και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας, ανάπτυξη ενεργειακών δικτύων, βιομηχανικές εγκαταστάσεις και νέες τεχνολογίες που υποστηρίζουν την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση. Η στενή διασύνδεση των έργων αυτών με τις

Νέες ευκαιρίες για επιδοτήσεις από την

Κρίσιμοι οι επόμενοι μήνες, καθώς μέχρι τις 31 Αυγούστου του 2026 πρέπει να προετοιμαστούν 3.000-3.500 συμβάσεις. Μετά την ημερομηνία αυτή, καμία τροποποίηση δεν μπορεί να εγκριθεί και καμία πληρωμή δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί

Λίγους μόλις μήνες μετά την τελευταία, η κυβέρνηση και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ετοιμάζουν νέα αναθεώρηση του ελληνικού σχεδίου για το Ταμείο Ανάκαμψης μέσα στον Οκτώβριο. Ο λόγος δεν είναι άλλος από την ανάγκη να εναρμονιστούν όλα τα περιθώρια προσαρμογών και να δημιουργηθούν νέες ευκαιρίες απορρόφησης, ώστε να αξιοποιηθεί μέχρι και το τελευταίο ευρώ από τα συνολικά 36 δισ. ευρώ που δικαιούται η χώρα. Με το πρόγραμμα να κλείνει οριστικά τον Αύγουστο του 2026, το μήνυμα από τις Βρυξέλλες είναι ξεκάθαρο: δεν πρόκειται να δοθεί παράταση και τα κράτη-μέλη θα πρέπει να κινηθούν γρήγορα και αποτελεσματικά. Για την Ελλάδα, αυτό σημαίνει ότι οι επόμενοι 12 μήνες

θα είναι οι πιο κρίσιμοι, καθώς πρέπει να προετοιμαστούν 3.000-3.500 συμβάσεις, μια διαδικασία που αρμόδιες πηγές χαρακτηρίζουν «πρωτόγνωρη άσκηση για τη δημόσια διοίκηση». Η αναθεώρηση θα εστιάσει σε δύο βασικές κατευθύνσεις. Η πρώτη αφορά τη βελτίωση της διατύπωσης των οροσχημάτων ώστε να είναι πιο ρεαλιστικά η εκπλήρωσή τους. Στην πράξη αυτό σημαίνει ότι στόχοι που είχαν τεθεί με αυστηρή γλώσσα και αποδεικνύονταν δύσκολο να επαληθευθούν θα προσαρμοστούν για να μπορούν να κλείσουν εγκαίρως. Η δεύτερη κατεύθυνση αφορά την απένταξη έργων που δεν έχουν καμία πιθανότητα ολοκλήρωσης έως το 2026, με στόχο οι πόροι να μεταφερθούν εκεί όπου υπάρχουν ωριμότητα και προοπτική. Ήδη από την προηγούμενη μεγάλη αναθε-

ώρηση του Ιουνίου, που περιλάμβανε αλλαγές σε 108 ορόσημα και έργα, απεντάχθηκαν προγράμματα που θεωρήθηκαν χαμένα. Ωστόσο, φαίνεται ότι και τώρα θα απαιτηθεί ένα νέο ξεκαρτάρισμα προκειμένου να αποφευχθούν καθυστερήσεις και μπλοκαρίσματα.

Μέχρι στιγμής η Ελλάδα έχει υποβάλει πέντε αιτήματα πληρωμής και έχει εισπράξει συνολικά 21,3 δισ. ευρώ, δηλαδή το 59% των διαθέσιμων πόρων. Το καλοκαίρι υπεβλήθη το έκτο αίτημα για 2,1 δισ. ευρώ σε επιχορηγήσεις, του οποίου η έγκριση εκκρεμεί. Αν προστεθεί και αυτό, οι συνολικές εκταμιεύσεις θα φτάσουν στα 23,4 δισ. ευρώ, δηλαδή το 65% του συνόλου, ενώ ειδικά οι επιχορηγήσεις θα αγγίξουν τα 12,04 δισ. ευρώ, ποσοστό 66%. Ωστόσο, στο μέτωπο

των δανείων η χώρα μας υστερεί, καθώς το αντίστοιχο αίτημα ύψους 1,8 δισ. ευρώ μεταβλήθηκε για το φθινόπωρο λόγω καθυστερήσεων στη συμβασιονομία. Το πρόβλημα είναι ότι οι όροι δανειοδότησης είναι απαιτητικοί και οι επιχειρήσεις που πληρούν τα κριτήρια δεν είναι πολλές. Κάποιος μάλιστα στο οικονομικό επιτελείο δεν κρύβει ότι ακόμη κι αν ένα μέρος των δανείων μείνει αδιάθετο δεν θα είναι καταστροφικό, καθώς δεν πρόκειται για επιχορηγήσεις που χάνονται αλλά για δάνεια που διαφορετικά θα επιβάρυναν το δημόσιο χρέος. Σε κάθε περίπτωση, όμως, η εικόνα προς την Κομισιόν θα είναι καλύτερη όσο περισσότερα δάνεια καταφέρουμε να τρέξουμε.

Το χρονοδιάγραμμα για το υπόλοιπο της διαδρομής είναι ασφικτικό. Μέχρι το τέλος

Ανάλυση δανείων Μη Χρηματοπιστωτικών Επιχειρήσεων εσωτερικού (ΜΧΕ) (εκατ. €)

Κλάδος	Δεκ. '23	Δεκ. '24	Ιούν. '25	Α' εξάμηνο '25
Α. Γεωργία, Δασοκομία και Αλιεία	1.414	1.455	1.245	-210
Β. Ορυχεία και Λατομεία	237	634	733	99
Γ. Μεταποίηση	13.924	13.524	14.774	1.249
Δ. Παροχή Ηλεκτρικού Ρεύματος, Φυσικού Αερίου, Ατμού και Κλιματισμού	10.126	12.087	13.559	1.472
Ε. Παροχή Νερού, Επεξεργασία Λυμάτων, Διαχείριση Αποβλήτων και Δραστηριότητες Εξυγιάνσης	191	194	218	25
ΣΤ. Κατασκευές	3.756	3.343	3.586	243
Ζ. Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο, Επισκευή Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Μοτοσικλετών	12.309	11.893	12.377	483
Η. Μεταφορά και Αποθήκευση	4.831	7.874	7.871	-3
Θ. Δραστηριότητες Υπηρεσιών Παροχής Καταλύματος και Υπηρεσιών Εστίασης	9.121	9.710	10.057	346
Ι. Ενήμερωση και Επικοινωνία	923	1.064	1.076	11
Κ. Διαχείριση Ακίνητης Περιουσίας	3.878	3.911	3.999	89
Λ. Επαγγελματικές, Επιστημονικές και Τεχνικές Δραστηριότητες	1.472	1.253	1.284	31
Μ. Διοικητικές και Υποστηρικτικές Δραστηριότητες	1.239	1.241	1.362	121
Λοιποί Κλάδοι	3.096	3.997	4.229	232
Γενικό Σύνολο	66.517	72.182	76.369	4.188

επιχειρήσεις που επιδιώκουν ένα άλμα προς την έξυπνη γεωργία.

Μεταφορές, logistics και επιστημονικές δραστηριότητες

Οι κλάδοι των μεταφορών και της αποθήκευσης επίσης εμφανίζουν περιορισμένη δυναμική. Στο α' εξάμηνο του έτους καταγράφηκε αρνητική πιστωτική επέκταση ύψους 3 εκατ. ευρώ. Οι μεγάλες επενδύσεις είχαν ήδη πραγματοποιηθεί την περίοδο 2023-2024, κυρίως λόγω αναγκών που προέκυψαν από την πανδημία. Σήμερα, αν και υπάρχει αυξημένη ζήτηση για αποθηκευτικούς χώρους, οι αυξημένες αξίες γης δημιουργούν εμπόδια.

Στις επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες η εικόνα είναι στάσιμη. Πρόκειται για επιχειρήσεις υψηλής εξειδίκευσης με μη προβλέψιμα έσοδα και περιορισμένες εγγυήσεις, γεγονός που κάνει τις τράπεζες επιφυλακτικές. Οι περισσότερες είναι μικρές εταιρείες ή ελεύθεροι επαγγελματίες που δεν απαιτούν μεγάλα επενδυτικά κεφάλαια περιορίζοντας έτσι τη συνολική έκταση της πιστωτικής επέκτασης.

Δύνανται πυρὸς στις μεγάλες επιχειρήσεις

Οι μεγάλες επιχειρήσεις εξακολουθούν να απορροφούν κεφάλαια, ιδιαίτερα όσο συνεχίζουν να διατίθενται πόροι από το RRF. Αλλιώς είναι και αυτές που έχουν τις μεγαλύτερες επενδυτικές δυνατότητες. Οι τράπεζες επιδιώκουν ισορροπημένη πολιτική στήριξης τόσο τις ΜμΕ όσο και τις μεγάλες μονάδες που υλοποιούν έργα άμεσης απόδοσης.

ευρωπαϊκές πολιτικές επιπρέπει στις τράπεζες να χρηματοδοτούν με ασφάλεια, γνωρίζοντας ότι στήριζουν στρατηγικούς πυλώνες της Ε.Ε.

Οι αδύναμοι κρίκοι: Νερό, απόβλητα και αγροτικός τομέας

Σε αντίθεση με τους ισχυρούς κλάδους, το νερό και η διαχείριση αποβλήτων εμφανίζουν ιδιαίτερα χαμηλή απορρόφηση κεφαλαίων.

Το α' εξάμηνο καταγράφηκαν μόλις 25 εκατ. ευρώ σε νέα δάνεια. Οι λόγοι είναι πολλαπλοί: μακροχρόνια χρονοδιαγράμματα, χαμηλότερη εμπορική κερδοφορία σε σχέση με άλλους κλάδους και αυστηρές κανονιστικές διαδικασίες που καθυστερούν την έναρξη έργων.

Ωστόσο, οι ανάγκες είναι υπαρκτές και μιστικές. Η αναβάθμιση των υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης αποτελεί προ-

τεραιότητα λόγω της τουριστικής ανάπτυξης, της αύξησης του πληθυσμού στα αστικά κέντρα και των αυστηρότερων περιβαλλοντικών προτύπων της Ε.Ε. Σταδιακά, με τη συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, οι τράπεζες αναμένεται να ενισχύσουν τη συμμετοχή τους.

Ο αγροτικός τομέας βρίσκεται ακόμα πιο πίσω. Η εξάρτηση από τις καιρικές συνθήκες, τις φυσικές καταστροφές και τις διακυμάνσεις

των τιμών καθιστά τον δανεισμό υψηλού ρίσκου. Η έλλειψη οργανωμένων επιχειρηματικών σχεδίων και η στήριξη στις κοινωτικές επιδοτήσεις οδηγούν σε αρνητική πιστωτική επέκταση. Παρ' όλα αυτά, η σταδιακή μείωση των επιδοτήσεων θα αναγκάσει τον κλάδο να αναζητήσει περισσότερη χρηματοδότηση, κάτι που ίσως οδηγήσει σε μελλοντική αναθεώρηση της τραπεζικής στρατηγικής - ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά

αναθεώρηση του Ταμείου Ανάκαμψης

Του Στέλιου Κράλογλου

του έτους πρέπει να υποβληθεί το έβδομο αίτημα πληρωμής, ύψους 3,5 δισ. ευρώ, εκ των οποίων 1,7 δισ. ευρώ σε επιχορηγήσεις και 1,8 δισ. σε δάνεια. Για να εγκριθεί, η Ελλάδα θα πρέπει να έχει ολοκληρώσει 28 ορόσημα. Στις αρχές του 2026 ακολουθεί το όγδοο αίτημα, ύψους 1,87 δισ. ευρώ, που συνδέεται με 30 ορόσημα. Τον Αύγουστο του 2026 θα κατατεθεί το ένατο και τελευταίο αίτημα, ύψους 5,4 δισ. ευρώ, για το οποίο θα χρειαστεί να εκπληρωθούν 130 ορόσημα και στόχοι. Ο όγκος δουλειάς είναι τεράστιος και δεν αφήνει κανένα περιθώριο για χαλάρωση.

Το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) αποτυπώνει τη μεγάλη προσπάθεια που απαιτείται. Από τα 14,6 δισ. ευρώ φέτος αναβάνει το 2026 στα 16,7 δισ., το υψηλότε-

ρο επίπεδο των τελευταίων 16 ετών. Από αυτά, τα έργα του Ταμείου Ανάκαμψης ανέρχονται σε πάνω από 7,2 δισ. ευρώ, με την εγκρίση του υπουργείου Οικονομικών να δίνει σαφή εντολή ότι η υλοποίηση αυτών των έργων είναι η πρώτη προτεραιότητα. Μέχρι σήμερα έχουν πληρωθεί 10,18 δισ. ευρώ σε έργα με συνολικό προϋπολογισμό 25 δισ. ευρώ, δηλαδή περίπου 41%. Απομένουν λοιπόν κονδύλια ύψους 8 δισ. ευρώ που πρέπει να απορροφηθούν μέσα στους επόμενους 12 μήνες.

Η πρόκληση δεν είναι μόνο ποσοτική αλλά και ποιοτική. Οι Βρυξέλλες ζητούν έργα με σαφές φυσικό αντικείμενο, μετρήσιμα αποτελέσματα και πραγματικό αποτύπωμα στην οικονομία. Στην πράξη αυτό σημαίνει ότι οι επιχορηγήσεις πρέπει να

μετατραπούν σε ορατές επενδύσεις. Οι emblematicκές παρεμβάσεις που έχουν εξαγγελθεί είναι χαρακτηριστικές: ανακαίνιση 80 νοσοκομείων και 156 κέντρων υγείας, παράδοση του Ε-65 μέχρι την Εγνατία, κυκλοφορία 425 ηλεκτρικών λεωφορείων σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, παρεμβάσεις σε 13 περιφερειακά αεροδρόμια, έργα αποκατάστασης των ζημιών από την κακοκαιρία «Daniel», ολοκλήρωση του ψηφιακού μετασχηματισμού της Δικαιοσύνης, προμήθεια 39.194 διαδραστικών συστημάτων μάθησης για τα σχολεία, κάρτες αναπηρίας για 550.000 δικαιούχους.

Αντίστοιχα, στο κομμάτι των μεταρρυθμίσεων, η πίεση είναι μεγάλη. Απομένουν 40 εξ αυτών να ολοκληρωθούν, μεταξύ των οποίων η έγκριση ειδικών χωροταξικών

πλαισίων για ΑΠΕ, τουρισμό και βιομηχανία, η πλήρης ολοκλήρωση της κτηματογράφησης, η εφαρμογή του νέου δικαστικού χάρτη και η μεταρρύθμιση του σιδηροδρομικού τομέα. Τα υπουργεία Περιβάλλοντος και Ψηφιακής Διακυβέρνησης έχουν τα περισσότερα ορόσημα να καλύψουν, ενώ σημαντικές υποχρεώσεις αναλαμβάνουν και τα υπουργεία Υγείας, Υποδομών, Ανάπτυξης, Κοινωνικής Συνωχίας και Εργασίας.

Σε κάθε περίπτωση, μέχρι τις 31 Αυγούστου του 2026 πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί όλα τα ορόσημα και οι στόχοι. Μετά την ημερομηνία αυτή, καμία τροποποίηση δεν μπορεί να εγκριθεί και καμία πληρωμή δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί. Η τελική προθεσμία για την υποβολή του τελευταίου αιτήματος είναι η 30η Σεπτεμβρίου του 2026.

Μέσο:ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: ...06/09/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: ...06/09/2025

Σελίδα:47

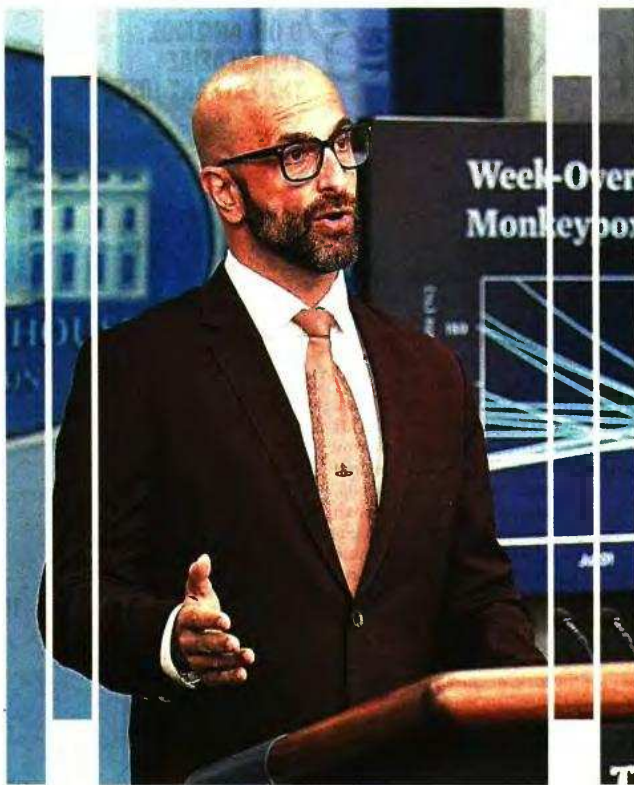
Κανονικά τέτοιες ημέρες θα έφτιαχνε βαλίτσες για να έρθει διακοπές στην Ελλάδα, έπειτα από αρκετά χρόνια. Όμως αντ' αυτού ο Δημήτρης Δασκαλάκης βρέθηκε στο επίκεντρο μιας μεγάλης κρίσης στο Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων των ΗΠΑ (CDC), έναν από τους πιο αξιόπιστους επιστημονικούς θεσμούς στον κόσμο. Μέχρι τώρα. Διότι η απόλυση της διευθύντριας Σούζαν Μονάρεζ και η παραιτήση σημαντικών στελεχών του Κέντρου, μεταξύ των οποίων και ο ελληνικής καταγωγής λοιμξιολόγος, που ήταν επικεφαλής για τον εμβολιασμό, αλλάζει ριζικά την κατάσταση. Με

ΤΗΣ ΝΑΤΑΣΙΑΣ ΜΠΙΑΣΤΡΕΑ

επιπτώσεις που όπως λέει, «δεν θα αφορούν μόνο τις ΗΠΑ αλλά ολόκληρο τον κόσμο».

Δεν μετανιώνει για την παραίτησή του. «Είναι σαν το «όχι» που είπαν οι Έλληνες. Τώρα είναι η στιγμή του «όχι» για αυτόν τον έλληνα γιατρό. Θα πω την αλήθεια και σε όποιον αρέσει». Ξέρει καλά, λέει, «πότε είναι η σωστή στιγμή να φεύγεις από τη δουλειά: Όταν, όσο καλός κι αν είσαι, δεν μπορείς να κάνεις πια το σωστό». Πότε ήταν για εκείνον η σωστή στιγμή; «Πριν από την επικύρωσή του από το Κογκρέσο για τη θέση του υπουργού Υγείας ο Ρόμπερτ Κένεντι τζούνιορ μας είπε ότι θα έρθει χωρίς προκαταλήψεις, θα βάλει υψηλά επιστημονικά στάνταρντ και θα αυξήσει τη διαφάνεια. Σύντομα, είδαμε ότι οι πράξεις του δεν συνάδουν με τα λόγια του. Αρχίσαμε να παίρνουμε οδηγίες και εντολές χωρίς αιτιολογία, χωρίς στοιχεία, είχαμε επιδημία ιλαράς κι εκείνος τόνιζε τον ρόλο της βιταμίνης Α και υποτιμούσε

Δημήτρης Δασκαλάκης

Η στιγμή του δικού μου «όχι»

το εμβόλιο. Συνειδητοποιήσαμε ότι ήρθε με τις προκαταλήψεις του, δεν υπάρχει διαφάνεια και δεν εκτιμά την επιστήμη.

Και μετά στην επιτροπή εμβολίων τοποθετήθηκαν άνθρωποι χωρίς σοβαρές επιστημονικές περγαμνές με μοναδικό «εφόδιο» την αντίθεσή τους στα εμβόλια. Τότε καταλαβα ότι δεν θα κρατηθεί ξεχωριστά η επιστήμη από την ιδεολογία. Αυτοί έχουν το πάνω χέρι τώρα».

Ο ΠΑΠΠΟΥΣ ΜΟΥ ΉΤΑΝ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΑΚΟΣ

Πιστεύει ότι στην επιστήμη είναι σημαντική η ταπεινότητα. «Χρειάζεται να κάνουμε καλύτερη δουλειά στο να επικοινωνήσουμε το τι συμβαίνει. Διότι στις μέρες μας η πόλωση που επικρατεί υποδαυλίζει ακραίες συμπεριφορές και ανορθολογισμό». Αναφέρθηκε στην αντίσταση που πρέπει να γίνεται στην επιστολή παραίτησής του. Εκεί που ανέφερε και την αντιστασιακή δράση του παππού του στη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. «Κατάγομαι από την Ευριτανία και από τους δύο μου γονείς. Ο πατέρας του

Ο ελληνικής καταγωγής λοιμξιολόγος μιλάει στα «ΝΕΑ Σαββατοκύριακο» για τους λόγους που τον οδήγησαν να παραιτηθεί από το Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων των ΗΠΑ ● «Κατάλαβα ότι δεν θα κρατηθεί ξεχωριστά η επιστήμη από την ιδεολογία»

πατέρα μου, Δημήτρης Δασκαλάκης ήταν αντιστασιακός, εκτελέστηκε από Ιταλούς στο χωριό του, μπροστά στην οικογένειά του. Στο Μεγάλο Χωριό υπάρχει αγαλιά του. Ο άλλος παππούς, ο Στέλιος Μπασδέκης ήταν από το Καρπενήσι και ήρθε στις ΗΠΑ όταν ήταν μικρός. Οι γονείς μου συναντήθηκαν στη Βόρεια Καρολίνα όπου ακόμα έχω πολλούς συγγενείς».

Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ ΔΕΧΕΤΑΙ ΕΠΙΘΕΣΗ

Αυτό που διαμορφώνεται σήμερα στις ΗΠΑ είναι πρωτόγνωρο. Πριν από λίγες ημέρες, ο Τομ Φρίντεν, που ηγήθηκε του CDC από το 2009 έως το 2017, δήλωσε ότι «η δημόσια υγεία δέχεται επίθεση. Δεν είναι πλέον δυνατόν να έχουμε εμπιστοσύνη σε οτιδήποτε προέρχεται από το υπουργείο Υγείας ή το CDC». Πρόκειται για σοκαριστική δήλωση. «Όταν κάποιος με το κύρος του Φρίντεν λέει κάτι τέτοιο, το λαμβάνω πολύ σοβαρά υπόψη. Ο χρόνος θα δείξει, αλλά ανησυχώ πολύ. Γι' αυτό παραιτήθηκα. Για παράδειγμα, βλέπω τι γίνεται με τα εμβόλια για την πατίτιδα Β

ΕΙΠΕ

Ως ανοιχτά ομοφυλόφιλος δέχεται μετά την παραίτησή του έντονες επιθέσεις από μέλη του κινήματος MAGA στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. «Δεν με νοιάζει καθόλου. Δεν με προσβάλλουν όσοι νομίζουν ότι δεν τους αρέσουν τα όσα λέω, βάσει της ειδικότητάς μου»

για τα νεογέννητα. Μέχρι τώρα τα κάναμε αμέσως, όμως πλέον θα αργούν πολύ. Κι αυτό σημαίνει ότι πολλοί γονείς που δεν έχουν πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη δεν θα προστατεύσουν ποτέ τα παιδιά τους από την πατίτιδα Β – και πολλά από αυτά θα την αναπτύξουν ως χρόνια νόσο».

ΟΙ ΕΥΑΛΟΤΟΙ ΠΛΗΘΥΣΜΟΙ ΘΑ ΠΛΗΓΟΥΝ ΠΡΩΤΟΙ

Και τι θα γίνει με τις άλλες ευάλωτες ομάδες, ανθρώπους που ζουν σε απομακρυσμένα μέρη, μέλη της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας, τους Αφροαμερικανούς που βρίσκονται συχνά εκτός συστήματος υγείας. «Όταν δεν υπάρχουν προγράμματα για την υγεία και εμβολιασμό, οι ευάλωτοι πληθυσμοί, μεταξύ των οποίων και τα παιδιά, θα είναι οι πρώτοι που θα πληγούν. Αυτό είναι μεγάλη ανισότητα για όσους είναι γεωγραφικά ή κοινωνικά αποκλεισμένοι. Στις λοιμώξεις υπάρχει το αξίωμα Locus Minoris Resistentiae, δηλαδή «το σημείο της μικρότερης αντίστασης».

Σημαίνει ότι οι λοιμώξεις τείνουν να βρουν το πιο αδύναμο σημείο του σώματος. Αυτό ακριβώς ισχύει και για την κο- νωνία».

Ως ανοιχτά ομοφυλό- φιλος δέχεται μετά την παραίτησή του έντονες επιθέσεις από μέλη του κινήματος MAGA στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. «Δεν με νοιάζει καθόλου. Δεν με προσβάλλουν όσοι νομίζουν ότι δεν τους αρέσουν τα όσα λέω, βάσει της ειδικότητάς μου».

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας αναφέρεται σε μια λοίμωξη X, μια μελλοντική πανδημία για τον πλανήτη. Εκεί πάμε; «Ναι. Οι ιοί είναι εξυπνοί, αλλάζουν γρήγορα, προσαρμόζονται. Ζούμε κοντά σε ζώα και τα ζώα έχουν ιούς που όταν μεταφέρονται σε ανθρώπους μπορεί να έχουν σοβαρές επιπτώσεις. Βλέπουμε τι γίνεται με τη γρίπη των πτηνών, την H5N1. Ακόμα δεν υπάρχει μετάδοση από άνθρωπο σε άνθρωπο, αλλά είμαστε κάνα δυο μεταλλάξεις μακριά από έναν ιό που θα τα καταφέρει. Είμαστε έτοιμοι; Όχι. Θα είμαστε έτοιμοι εάν σταματήσουμε την έρευνα, δεν χρησιμοποιή- σουμε την τεχνολογία και αμφισβητούμε τα επιστημονικά δεδομένα; Όχι, θα είμαστε λιγότερο προετοιμασμένοι. Και θα δούμε τις συνέπειες. Νομίζω ότι ακόμα και 100 χρόνια από τώρα θα ζουν οι άνθρωποι τις συνέπειες των όσων γίνονται σήμερα».